

METODOLOGIA BADAŃ NAD JĘZYKIEM CZ. I

(wykłady dla I roku studiów II stopnia,
filologia polska, studia stacjonarne)

Zajęcia trwają przez dwa semestry, kończą się zaliczeniem na stopień. Zaliczenie każdego z semestrów odbywa się osobno na podstawie pisemnego sprawdzianu lub ustnego kolokwium. Dopuszczalne są dwie nieobecności na zajęciach. Studenci powinni się wykazać znajomością materiału omawianego na wykładzie oraz wskazanych lektur.

PLAN ZAJĘĆ:

1. 1 X – POJĘCIE JĘZYKA. PROBLEMY OPISU JĘZYKÓW ŚWIATA.

A. Weinsberg, *Językoznawstwo ogólne*, Warszawa 1983, s. 56-71.
A. Majewicz, *Języki świata i ich klasyfikowanie*, Warszawa 1989.

2. 15 X – KLASYFIKACJE JĘZYKÓW ŚWIATA cz. 1.: klasyfikacja genetyczna.

Języki indoeuropejskie, t. 1-2, red. L. Bednarczuk i in., Warszawa 1986-1988.
A. Majewicz, *Języki świata i ich klasyfikowanie*, Warszawa 1989.

3. 22 X – KLASYFIKACJE JĘZYKÓW ŚWIATA cz. 2.: klasyfikacja geograficzna i typologiczna.

Języki indoeuropejskie, t. 1-2, red. L. Bednarczuk i in., Warszawa 1986-1988.
A. Majewicz, *Języki świata i ich klasyfikowanie*, Warszawa 1989.

4. 29 X – MYŚL LINGWISTYCZNA PRZED DE SAUSSURE’M.

W. von Humboldt, *Rozmaitość języków a rozwój umysłowy ludzkości*, przekład i wprowadzenie E. M. Kowalska, Lublin 2001.
Platon, *Kratylos*, przeł. i komentarzami opatrzył W. Stefański, Warszawa 1990.
Semiotyka dziś i wczoraj. Wybór tekstów, red. J. Pelc, L. Koj, Wrocław 1991, s. 206-226.

5. 5 XI – GŁÓWNE TEZY FERDINANDA DE SAUSSURE’A.

M. Danielewiczowa, *Dosięgnąć przedmiotu. Rzecz o Ferdynandzie de Saussurze*, Warszawa 2016, s. 123-173.
F. de Saussure, *Kurs językoznawstwa ogólnego*, przeł. K. Kasprzyk, Warszawa 2002.
F. de Saussure, *Szkice z językoznawstwa ogólnego*, przekład, wstęp i redakcja naukowa M. Danielewiczowa, Warszawa 2004.

6. 12 XI – SZKOŁY STRUKTURALIZMU cz. 1.: praska szkoła funkcjonalna.

J. D. Apresjan, *Koncepcje i metody współczesnej lingwistyki strukturalnej. Zarys problematyki*, przeł. Z. Saloni, Warszawa 1971.

R. Jakobson, *Poetyka w świetle językoznawstwa*, przeł. K. Pomorska, w: tenże, *W poszukiwaniu istoty języka*, t. 2., Warszawa 1989.

V. Mathesius, *O tak zwanym aktualnym rozczłonkowaniu zdania*, w: *O spójności tekstu*, red. M. R. Mayenowa, Wrocław 1971.

Praska szkoła strukturalna w latach 1926-1948, red. W. Górny, Warszawa 1966.

7. 19 XI – SZKOŁY STRUKTURALIZMU cz. 2.: dystrybucjonizm

J. D. Apresjan, *Koncepcje i metody współczesnej lingwistyki strukturalnej. Zarys problematyki*, przeł. Z. Saloni, Warszawa 1971.

Z. Harris, *Założenia metodologiczne językoznawstwa strukturalnego*, w: *Językoznawstwo strukturalne*, red. H. Kurkowska, A. Weinsberg, Warszawa 1979.

8. 26 XI – SZKOŁY STRUKTURALIZMU cz. 3.: glossematyka

J. D. Apresjan, *Koncepcje i metody współczesnej lingwistyki strukturalnej. Zarys problematyki*, przeł. Z. Saloni, Warszawa 1971.

L. Hjelmslev, *Langue i parole oraz Prolegomena do teorii języka*, w: *Językoznawstwo strukturalne*, red. H. Kurkowska i A. Weinsberg, Warszawa 1979.

9. 3 XII – GRAMATYKA GENERATYWNO-TRANSFORMACYJNA.

N. Chomsky, *Zagadnienia teorii składni*, przeł. I. Jakubczak, Wrocław 1982.

J. Lyons, *Chomsky*, przeł. B. Stanosz, Warszawa 1998.

10. 10 XII – LINGWISTYKA ROSYJSKA: IGOR MIELCZUK I MODEL „SENS←→TEKST”.

J. D. Apresjan, *Semantyka leksykalna. Synonimiczne środki języka*, przeł. Z. Kozłowska, A. Markowski, Wrocław 2000.

J. D. Apresjan, *Naiwny obraz świata a leksykografia*, „Etnolingwistyka” 1994 nr 6.

11. 17 XII – „KOGNITYWNY PRZEWRÓT” W LINGWISTYCE.

G. Lakoff, M. Johnson, *Metafory w naszym życiu*, przełożył i wstępem opatrzył T. Krzeszowski, Warszawa 1988.

R. Langacker, *Gramatyka kognitywna: wprowadzenie*, przeł. E. Tabakowska i in., Kraków 2009.

E. Tabakowska, *Gramatyka i obrazowanie. Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego*, Kraków 1995.

12. 7 I – WPROWADZENIE DO SEMANTYKI. Co to jest znaczenie?

R. Grzegorzczkova, *Wprowadzenie do semantyki językoznawczej*, Warszawa 2001.

13. 14 I – NAJWAŻNIEJSZE WSPÓŁCZESNE TEORIE SEMANTYCZNE.

R. Tokarski, *Konotacja jako składnik treści słowa*, w: *Konotacja*, red. J. Bartmiński, Lublin 1988.

R. Tokarski, *Światy za słowami. Wykłady z semantyki leksykalnej*, Lublin 2014.

14. 21. I – SEMANTIC PRIMITIVES I ICH KONFIGURACJE W RÓŻNYCH JĘZYKACH.

A. Wierzbicka, *Język – umysł – kultura*, wybór prac pod red. J. Bartmińskiego, Warszawa 1999.

A. Wierzbicka, *Semantyka. Jednostki elementarne i uniwersalne*, Lublin 2006.

A. Wierzbicka, *Uniwersalne pojęcia ludzkie i ich konfiguracje w różnych kulturach*, „Etnolingwistyka” 1991 nr 4.

15. 28 I – SPRAWDZIAN

Słowniki, podręczniki, kompendia:

Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, red. K. Polański, Wrocław 2003.

A. Heinz, *Dzieje językoznawstwa w zarysie*, Warszawa 1978.

G. Helbig, *Dzieje językoznawstwa nowożytnego*, przeł. C. Schatte i D. Marciniec, Wrocław 1982.

J. Lyons, *Wstęp do językoznawstwa*, przeł. K. Bogacki, Warszawa 1975.

E. Łuczyński, J. Maćkiewicz, *Językoznawstwo ogólne – wybrane zagadnienia*, Gdańsk 1999.

W. Mańczak, *Problemy językoznawstwa ogólnego*, Wrocław 1996.

T. Milewski, *Językoznawstwo*, Warszawa 2004.

Słownik terminologii językoznawczej, red. Z. Gołąb, A. Heinz, K. Polański, Warszawa 1968.

Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Lublin 2001.